Noomeroi sen 10 mynge.

Byxii oronuudai proletaarinar, negedegtii!

Buriaad-Mongol UNEN

BK(b)P-iin Buriaad-Mongol Obkoomoi ba BMASSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei oorgan.

№ 272 (2606)
1938 onoi
NOJAABRЬ
24
SREDAA

15-daxi zilee garna
ULAAN-YDE goorod
BMASSR

Mynooderei noomerto:

BK (b) P-iin CK-da.
Faşiis pogroomşçiguud ba kannibaalnuud.
Exe oronoo geroiiçeske xamagaalagşadta Xaarьkovska xydelmerişedei belegyyd.
Xile deerexi bişiixan ger.
BK (b) P-iin Buriaad-Mongol Obkoomoi ba Ulaan-Ydiin Gorkoomoi xamtarhan pleenym.
Bolьşevizmiin xysen tyges ideine zebseg.
Samostejaatelьna yzeze exileeb.
Leeninei goorod,
Kinoo muugaar xaruulna.
Xezee xemzee abxa jym.
Zyboor emxidxexe.
Jyyn haad xeneb.
„Kostioor“ gazeedei redaakcada dottaaca ygebe.
Goorodoi hurguuliin barilganuudta ygtehen myngiiji xubaarilalga.

BK (b) P-iin CK-da

BK (b) P-iin CK-ei propagaanda, agitaaciin otdeel ba BK (b) P-iin CK-ei xeblelei otdeeliiji propagaanda ba agitaaciin (yystne ba xeblelei) jediine otdeel bolgon negedxexe geze BK (b) P iin CK togtoobo.

BK (b) P-iin CK ei propagaanda ba agitaaciin otdeelei erxilegşede nyxer A. A. Zdaanov tomilogdobo,

FAŞIIS POGROOMŞÇIGUUD BA KANNIBAALNUUD

Byxii civilizoovanno miir bolbol xamagaalalgagyi jevreike xyn zondo esergyy xegeze baigaa, germaanska faşistnuudai zerlig raspraaviiji uragyigeer xarana. Faşiis zaguudai zoxioohon ba ertenei araalhan plaanai johoor, ştyrovilgyyd ba „giidlerovske zaşuud“ gegdedegei otriaauud bolbol sagaan yder dunjevreinyydei kvartiirnuudta tozo, xyyged ba exenernyyiji xairalalagyi, tedeniiji soldog, sonxo yrxiinь, stool tyylnyydiinь zomogool zartai bolgozo xajadag baina. Tedener sinagooguudiiji kerohindaad galdana. Tere galdanь xyn zonuudşji yxedeg baina jym. Yylicenyydeer yzeşe araşagyi yzegdelnyyd boldog: erlig anguudiiji namnahandal dali, jevreinyydiiji namnadag, edeniiji soxiuog ba aladag.

Xeden arbaad miangaad jevreinyyd tyrmenyydte ba koncentracioonno laagerьnuudta aaguanxai. Byxii jevreinyydiiji tyynxenhee gargaza xajagaanxai, degel ba gutalaa abxa abda tedende ygeegyi. Xeden olon xynyydiiji dotor ubsahaaranь namnazarxioo.

Jevreinyydiiji tusgaar kvaartiruudta namnaza oruulaad, endehee garxiinь xoloo. Tedener xadaa neemegydtei uulzaxa erxegyi, tenge baraaguud sooguur baidag aina. Ene xadaa „gootto“ gee nerelegdedeg. Faşiistnuud bolbol dundadazuunai yjiin, exegyi baidalai ton zerlig foortiji daxin bii bolgozo baina.

Germaanidaxi faşiis praviielьstvo bolbol vaarvarska pogroomiiji germaanska aradta uxxiiji oroldono. Ene xadaa ermaanska aradiji gyzerdelge xudal xuurmag jabadal geet. Germaanska faşiizmiin xeg ali byxii buzarbulaiji zybyixiji ba daldalaxiiji xysegg, yngerxedee Aangliin konservatiivna kryygyydeiş dunda eende etigexegyi baina. Germaanida jevreinyydte esergy xegdehen pogroomuud pravitelьstvenne pogroomuud yn.

Germaanska arad bolbol faşiis pogroomşçiguudta jixete uragyitene. Faşiizmda duraşkxe jabadal bolbol Germanida yşee byri yrgedeze aina.

Pogroomiin zerlig kartiina bolbol Germaanida ba tereenei ruaatee faşiizmiin izoliirostiiiji xaruulna. Pogroomguud bolbol haişaal yzenegi.

Pogroomşçiguud bolbol erlig muuxai ton tuilda ree. Faşiis pogroomno poliiin rezylьtaadanь xadaa — ermaanska aradai dunda urgangaa, duragyiten zebyyrelge ao. Faşiistnuud bolbol xyn oi elementaarna kylьtyyrnosn xoroto daisan baihanaa iigee eliryylbe.

Xyxer Staalin bolbol antisemizm tuxai iigeze bişee hen: „Nacionaalьna ba raassova iniizm bolbol kannibaliizm yje sagaixida dyterxii, amitaniiji yzexe xaraxa ragyi abarizangai ylegdel n. Raassova şoviniizmiin erhen foormo bolxo, antisemiin bolbol kannibaliizmiin ajuultai ylegdel bolno. Antemiizm bolbol kapitaliizmiin azalşadai soxiltohoo odxon gargagdag, saxilgaamotvood bolon, ekspluataanuudta tuhatai baixa baina“. evreinyydte esergyy pogmuudai zerlig hyzerelge ol germaanska faşiizm xa„gromotvoodiiji“ jireregiene geze todoor xaxaruulna. Germaanska faşiizm bolbol eerlingee bexiolşiiji ba dotoroo hula baihanaa daldalaxiin tulada, ton zerlig zebsegiiji xereglene. Xaana gyrenei zasag pogroomo xeneb, tereenei hajadaa xosoroxo bolhoniinь tende xaraguana.

Rossiisko cariizmiin istoori iime baigaa. Azalşa maassiin urgan baigaa duragyitelgeee hyrdexedee, caarska pravitelьstvo bolbol jevreinyyd ba Rossiin busad araduudta esergyy pogroomuudiiji xehen baina. Çoornosootni bolbol zandaarmanuud ba poliiciin tunalamzaar, jevreinyydiiji hyidxehen, alahan, deermedehen baina. Gebeş, pogroomşçiguudai ulam jixeer aaşalaxa byrinь, caarska pravitelьstvoin xysegyinь ulam elirehen baigaa.

Kannibaalьska, pogroomuudai şine hyzerei bolbol faşiizmiin xosorolgiin oirtozo baihiji xaruulna.

Germaanida ba Italaida faşiis pravitelьstvonuud bolbol aradai azaxiji hyidxel butargalda xyrgeze, xydelmerişed ba tariaaşadiiji ylesxelen ba guiranşalgada xyrgelhen baina, avantuuriis politikoor eehedingee oronuudii xiudalgata dainai zaxa deere taoihan baina. Faşiis Italiin zonxilogşod bolbol Abissiinide ba Ispaanida adxagdahan, aradai şuhanai tyloo xariuu ygexe johotoi bolxo. Faşiis Germaaniin zonxilogşod bolbol zebsegelgeer zoboogdohon oronoigoo tere baidalai tyloo xariuu ygexe johotoi. Pogroomuud xadaa Nikolai Romaanovta, şuhata xaanda tuhalaagyi hen. Pogroomuud xadaa faşiis aluurşadta tuhalxagyi.

Soveed arad bolbol Germaanidaxi muuxai ba şuhata sobiitinuudiiji gynzegii duragyitelgeer xarana. Soveed arad bolbol urdanь olon jyymiiji yzehen baina. Xydelmerişen ba tariaaşadiiji bazuugaad baixiin tulada, kapitaliistnuud ba pomeeşçigyyd xadaa jevreinyydei pogroomiiji jaaza xeregleeeg hem geze medexe baina. Kapitaliistnuud ba pomeeşçigyydtejee xamta, antisemitiizmiin byxii istooçniguud xadaa soveed orondo ygeixegdenxei.

Aanglida, AXŞ-ta, myn busad oronuudtaşji byrzyaazna kryygyyd bolbol faşiis Germaanidaxi pogroomuudta esergyy proteestnyydiiji xene. Byrzyaazna intelligeence proteest xene. Byrzyaazna xeblel duragyitene. Gebeş, ede kryygyyd bolbol byxii delxein azalşadta eli bolhon jymende, niydee xalxaladag: jevreinyydte esergyy pogroomuud—ene xadaa faşiis oronuuddaxi jyriin epizood bişe. Ene xadaa ulasxoorondiin xeregyydte ba gyrenei dotoroi azabaidalda faşiis politikiin bodoto yzegdel geeşe.

Busadai territooriiji ezemdelge ba jevreiske baira baidaliiji pogroomdolgo—ene xadaa nege janziin yzegdel geese. Ulasxoorondiin hyidxel deermedelge ba Beerlinei yylicenyydte bolzo baigaa hyidxel deermedelge xojor xoorondoo nigta xolbootoi.

Pogroomuudiiji xexedee, faşiizm bolbol eeriingee zerlig aaşiiji ba eeriingee dotoroi xysegyiji byxii delxein urda eliryylze, eeriingee yxelei oirtohon ynen siimptoomuudiiji xaruulhan baina.

(„Praavdiin“ tyryy bişeghee).

EXE ORONOO GEROIIÇESKE XAMAGAALAGŞADTA XAARЬKOVSKA XYDELMERIŞEDEI BELEGYYD

Xaarьkovska traaktorna zavoodoi xydelmerişedei kollektiivte nyxer Voroşiilovoi telegraamma

Xaarьkov, nojaabriin 19. („Praavdiin“ korrespondeent). Nojaabriin 3-da, Ordzonikiidziin neremzete Xaarьkovska traaktorna zavoodoi staxaanovcuud ba udaarniguudai, niitezavodskoi konfereence bolzo, exe oronoo geroiiçeske xamagaalagşadiiji—Xasaan nuurdaxi baildaanda xabaadagşadiiji şagnaxiin tulada, zavoodoi kollektiivhoo, 8 altan çaasuudiiji abxa guiltataigaar, Oborooniin Narkoom nyxer Voroşiilovto xandahan baina.

Myneoder zavoodoi kollektiiv bolbol Narkoomhoo xariuu abba. Nyxer Voroşiilov bolbol staxaanovcuud ba udaarniguudai niitezavodskoi konfereenciin preziidiymde aadresalagdahan telegraamma sogoo, iigeze bişebe:

„Xyndete nyxedyyd! XTZ-oi kollektiivei zyghee, Xasaan nuurdaxi baildaanda xabaadagşad—otliiçnigyydiiji altan çaasnuudaar şagnaxa tuxai taanarai duradxaliiji bajartaigaar xylieen abnab.

Eneenei tulada zoriuulagdahan, 8 xeheg altan çaasnuudiiji Oborooniin Narkomaadai, xereg jabuulga erxilxe Ypravleeniiin medelde elьgeexiiji guinab. Terenei hyyleer, negedegeer aarmiiin vojeenne soveedtei zyblen xelseze, XTUA-iin dotorxi prikaazaar, Xasaan nuurdaxi baildaanda xabaadagşad—erxim bojeecyyd ba komandiirnuud xadaa tanai nerenhee şagnagdaxa baina.

Xydelmerişen Tariaaşanai Ulaan Aarmi—xydelmerişen angi ba byxii soveed aradai taharşagyi xubinь myn. Egeel eneende, manai aarmiiin xysen ba manai exe oronoi ilaltanuudai zaloog baina.

Bajar xyrgegşe **K. Voroşiilov“.**

Nojaabriin 9-nei yder, Kreemlь soo, SSSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymee tyryylegşe M. I. Kaliinin bolbol Soveed Sojuuzai geroinuud V. S. Grizodyybova, P. D. Osipeenko ba M. M. Raskoovada, „Roodina“ samolioodoi ekipaaziiji bedirelgede ba Sevakyaacalgada xabaadagşadta oordenuudiiji bariuulba.

ZURAG DEERE: Soveed Sojuuzai geroinuud (zyyn garhaa) M. M. Raskoova, V. Grizodyybova ba P. D. Osipeenko. (Sojuuzfoto).

BK(b) P-iin B. M. Obkoomoi ba Ulaan-Ydiin gorkoomoi xamtarhan pleenym

BK(b) P-iin Obkoomoi ba Ulaan-Ydiin Gorkoomoi xamtarhan pleenymde, nyxer Ignaatьjevoi xelehen doklaadai hyyleer, preenide yge xelelgen yrgelzeloe.

Byxii, yge xelegşed xadaa „BK(b) P-iin istooriin xuriaangii kyyrsiin“ garalgatai daşaramduulan, partiina propagaandiiji emxidxexe tuxai BK(b) P-iin CK-ei togtooliji partiina ba partiina bişe bolьşeviigyydei tuilai jixeer honirxozo ba haişaaza baihanainь tuxai xelebed.

Nojaabriin 22-oi ygloonei zasedaani deere 9 xyn yge xelebe.

BK(b) P-iin Tarbagatain aikoomoi sekretaarь nyxer **Viaziigin** xelexedee, eneenei urdatee partiina propagaandiin asuudalda zarim kommuniistnuud kazioonoor xandadag baigaa. Myneo, BK (b) P-iin CK-ei togtool xadaa xeblelei propagaandada ugaa jixe udxaşanar olgono. Tiigeed, samostojaatelьna huralsal tuxaida myn ton todoor xelegdene. Samostojaatelьnaar huralsagşadta tuhalalsaxiin tyloo şadabaritai propagandiistnuud ba leektornyydiiji olozo, tede huragşadta konkreetne tuhalamza ygexe şuxala. Uşaranь, zarim partiina organizaaciin kommuniistnuud bolbol Leenin—Staalinai negeş zoxioolnuudgyi baidag ba zarimandanь xeden olon zoxioolnuud baigaaş haanь, tereenee oroidoo unşadaggyi faaktnuud bii

Myn, zarim kommuniistnuud yçeebnig unşaad oilgoxogyi ba konspeekteş bişeze şadaxagyi uşar yseen bişe yzegdedeg baina.

Nyxer **Xaazikov** xelexedee, leektornyyd xadaa ton hain beledxelteigeer leekce xexe johotoi baina, leekce sonosogşod bolbol şine şine materiaalnuudiiji medexe xyselentei baidag baina. Zişeenь, nyxer Varnakoov bolbol paartiin istooriin IV bylegoor leekce unşaxadaa, xangaltagyigoor belдehen deerehee, konkreetneer ba oilgostoigoor xeleze ygeegyi. Baha raioonuudta nagliaadna posoobi dutamag. Ede byxii dutuunuudiiji xyseldyylxe xeregtei—gebe.

BK (b) P-iin Zakaaminai aikoomoi sekretaarь nyxer **Xaaxalov** xelexedee, manai partorganizaaca bolbol soveed intelligeenciin dunda politiiçeske-xymyyzyylgiin xydelmeri muusa jabuuluag baigaa.

Manai aimagta yçeebnig deerehee samostojaatelьna huralsaza şadaxagyi xynyyd olon. Teed, partkabineedei xytelberilegşe ba ştaadna propagandiistnuud ygei bainabdi—gexe meteer xelebe.

Myn, xeden kommuniistnuud preenide yge xelehen bainad.

Preeniin hyyleer, BK (b) P-iin Obkoomoi sekretaarь nyxer Ignaatьjev zakliyçitelьne yge xelebe, BK(b) P-iin Obkoomoi ba Ulaan-Ydiin Gorkoomoi xamtarhan pleenym xadaa konkreetne togtool abba.

XILE DEEREXI BIŞIIXAN GER

Tymer-zamai polotnoogoi noiton elihen deegyyr xojor xyn duugai jababa. Ybegenşeg xydelmerişen—zamşan Aleksei Vasiilьjeviç Arteemьjev bolbol xiliin xazuuhaa tanigdaagyi xyniiji bariaad, zastaavada abaaşaza jabana.

Zastaavadaaşji xyrebe. Ulaanarmeicuud bolbol Aleksei Vasiilьjeviçiiji xaraad, ugtaxaa garabad. Xuu medegdeze baina. Ybegezeol xadaa yşee nege şpiooniiji bariaa. Aleksei Vasiilьjeviç bolbol yseen bişe iimenyyd xynyydiiji bariza, zastaavada asarhan baina. Tedenei dunda diversaantnuud, şpioonuud, koontrbandiistnuud baigaa. Exenereer xubsalhan ere xynyyd, ulaanarmeiciin xubsahaar xubsalhan exenernyydşji baidag hen. Jamarşji dokymeentgyi dylii, xelegyi xynyyd ba xysed dokymeentnyydtei, orod xeliiji hain medexe xynyydşji baidag baigaa. Zamşa Arteemьjeviiji mexelxenь berxetei.

—Mende amar,—geze, tanigdaagyi basagiiji veezliveer mendeşeleed, terenei alxalxa byxeniijinь adaglaxa zuuraa,—basagan, xaana oşoxotnoib?—asuuna.

—L. seloodo, bi tende bagşalnam.

—Teed, dokymeentnyyd tanda bii gy?

Basaganь xarmaan soohoo ynemşelge gargana. „Ynemşelge bolbol... ene xyn xadaa ynexeor...“Tamaga ba gar tabilga bulta elite boloo. Aleksei Vasiilьjeviç bolbol eeriingee hezegleiiji tereende medyylengyi, dokymeentiijinь busaaza ygene.

L. seloodoxi kolxoozoi tyryylegşenь xen be?

—Hajaxanai tende xydelmerilneb, neriinь medeegyib. G. seloodo baihiimni iişe elьgeehen jym.

—Tiigee haa, G. seloogoi tyryylegşenь xen be?

—Udaan xydelmerileegyi hem, medenegyib. Xeereldeegeor namaiji by hamaarga, zabgyib, yroogtoo xozomdoxomni.

Aleksei Vasiilьjeviç bolbol nege ulaanarmeiciiji xaraad, niuudagaar dallana. Zastaava oşoxiiji basaganda duradxaba. Tere xadaa genete exener bişeer, otoor alxalaad, garaa hezereed jababa.

Zastaava deere oşoxodoo, xubsahaa helgeze ymdehen ere xyn baiba.

Xabarai ygleegyyr reelьse deegyyr nege ynder bejetei ere xyn jababa. Tereniiji Arteemьjevei bailgaad, asuudal xexedenь miil yygeneed, xelegyi janzatai baiba. Arteemьjev xadaa tereniiji barixa gexedenь, garaa ugzarza abaad, zogsongyi jabaşaba. Sabaxiaa tailazarxiood, Arteemьjev bolbol zastaava teeşe xaraiba. Zizexenyyd mylihenyyd xadaa terenei xyliiji zyygeer xadxahan şingieer xairana. Sag soogoo gyize jirehen ba tere „xelegyi“ xyn barigdahan baina.

Aleksei Vasiilьjeviç bolbol yder byri reelьsenyyd, şpaalnuudiiji şalgadag. Eneenei uçaastgainь zam xadaa zişeete hain.

Iigeze jabaxatajaa xamta, Aleksei bolbol iişe tiişee xiorxoor xaradag. Pograniiçnigaişji foormoor Alekseiji mexelxegyiş.

Arteemьjevei ger—soveed gazarai egeel zaxiin ger myn. Zygoor, xiliin saanahaa garza jirehen xynde, ene xadaa soveed tyryyşiin ger. Sag yrgelze seberxeneer sagaadagdahan, sesegyydeer toiruulagdahan gereinь neelgetei sonxooronь patefoonoi abiaan duuldadag. Zunai yjede zamşa xydelmerişiin byle bolbol saad soogoo obeedeldeg.

Aleksei Vasiilьjeviç bolbol ene gerte 20 zil azahuuna. Ende terenei yxibyyd urgahan baina. Tedenee xaraza bajarladag ba xuuşanaigaa xyşer baidaliiji hanadag jym. 40 zilei urda tee, Aleksei Vasiilьjeviç bolbol 12 nahatai baixadaa, zamai maaster Khimin kulaagaida xydelmerilze exilhen ba byxeli ydertee maliinь aduuldag, ydeşeninь, xaişaa soonь brizeent delgeze, xeden meşoog şiniice taraagaad, terenee bog şoroiji tyydeg hen. Byxeli zil xydelmerilheneigee tyloo 11 tyxerig abdag gexe gy, ali haradaa nege tyxerig xyrexegyi mynge abdag baigaa. To nahatainaa exilze, zamai maasterai kladovoido xydelmerilhen ba 18 nahatai baixadanь remoontno xydelmerişen bolgohon baina. Byxeli yder soo, byxeli hyni dee şaxuu xydelmerileded belei. Aleksein zaluu nahanь iigeze yngerhen jym!

Aleksei Vasiilьjeviçiin yxibyydei baidalanь ton ondoo. Bajartai xyxiyyn, elyyr doniuun bejeteinyyd, tedener nuPaxaa oşonod, erdemtei ba ynder kvalifikirovanno xydelmerilegşed bolnod.

Egeel iime deerehee, Aleksei Vasiilьjeviç bolbol eeriingee uçaastogai reelьsenyydiiji nariaar xaradag, soveed gazariiji inaglan xamagaaluag ba eeriingee byxii byiiji Leenin—Staalinai paartida preedanneer, soveed patriotiizmiin dyyxede xymyyzyylne.

Xiliji eddegşedtei temesel—byliinь yder byriin oroldolgo myn. Aleksei Vasiilьjeviçiin jixe xybyyn Aleksaandr xadaa 90 garan şpioonuudiiji bariaa. Myneo, Aleksaandr bolbol tyrehen niutaghaa nildeze oşoo. Tere xadaa Ulaan Aarmiin liooduçig boloo. Aleksaandr bolbol esegedee iigeze bişene: „Gazar deere, exe oronoo xiorxoor xamagaala, bi agaarta xamagaalxab“.

Aleksei Vasiilьjeviç bolbol yşee 3 yxibyydtei. Eneь myn ie xiorxonuud. Xeden şpioonuudiiji bariaag.

Xile deerexi, saadaar xyrieelegdehen bişiixan ger soo aldarta tymer-zamşa Arteemьjevei byle—soveed patriooduudai byle azahuudag. Ede xadaa 170 garan şpioonuudiiji ba diversaantnuudiiji barihan baina.

R. Kaplaan

Soveed intelligeenciji marksiis-leeninske johoor xymyyzelge bolbol bolьşeviigyydei paartiiin ton şuxala ba tyryyşiin eelzeenei zorilgonuudai negen myn.

(BK (b) P-iin CK-ei togtoolhoo)

Bolьşeviizmiin xysen tyges, ideine zebseg

Nyxer Staalinai xabaadalgataigaar baiguulagdahan ba BK (b) P-iin CK-eer baişaagdahan „BK (b) P-iin istooriin xuriaangii kyyrsiin" garalga ba myn eneentei daşaramduulan, BK (b) P-iin CK-ei gargahan, nojaabriiin 14-nei yderei istoriiçeske togtool bolbol istoriiçeske nauukiin, marksiis-leeninske teooriiin xeregiiji byri deere yrgene.

BK (b) P-iin CK bolbol eeriingee nojaabrь 14-nei togtooloor, Leenin—Staalinai paartiiin istooriiji—bolьşeviizmiin ene xysen tyges zebsegiiji xaişan geze şudalxa tuxai ton eli ba todo zaabari ygebe.

Bolьşeviigyydei paarti ba tereenei voozьdinar — Leenin, Staalin bolbol revoliycioonno teoorido xezee byxende ugaa jixe udxaşanar olgodog baina. Leenin ba Staalin bolbol revoliycioonno teoori xadaa revoliycioonno praaktikatai taharşagyi barisaatai baixa johotoi geze paartiiji ba xydelmerişen angiiji hurgadag.

„Revoliycioonno teoorigyigeer, revoliycioonno xydeleen baixa johogyi". „Tyryy temeselşiin rooliiji, tyryy teoorioor xytelyylhen, paarti gyisedxeze şadaxa. (Leenin, toom IV, xuudahan 380).

Ligeze, xyntyreltenei aguu jixe geeni Vladiimir Ilьiç Leenin hurgadag baihan.

Proletariaadai ba azalşan aradai daisad xadaa marksiizmleniniizmiin teooriiji xazagairuulxa geze sag yrgelze hededeg. Ene teooriiji byrzyazlinarai tuhada taaruulan xazagairuulxiiji naroodniguud, legaalьna marksiistnuud, ekonomiistnuud, eseernyyd, menьşeviigyyd, trockiistnuud, buxaarintan ba bişe bişe kontrrevoliycioneernyyd hededeg baigaa.

„BK (b) P-iin istooriin xuriaangii kyyrse" xadaa paartiin çleengyyd ba partiina bişe bolьşeviigyydiiji marksiisleeninske teoorioor, niitiin xygzeltiin ba politiçeske temeselei zakoonguudai znaaniaar zebseglexe, şuxaliin şuxala zebseg myn bolno.

Ene xadaa bolьşevizmiin istooriin asuudalnuudta gynzegii, zyb tolkovaani ygeze marksiizm-leniniizmiin teoori ba paartiiin istoo iiji bylьgarizaacalga daeses tabina.

Pokroovskiin „hurguuli" geze nerlegdedeg, tere hurguuli xadaa istoriiçeske faaktnuudiiji, istoriiçeske sobiitiiin yngerhen baidalai tere ysloovinuudai yndehoor bişe, xarin myneodereixioor xaruulza, eneegeeree, bodoto istooriiiji xazagairuulhan baina.

Zişeenь, Pokroovski xadaa poolьsko interveentnyydei tabidhan avantiuriist D. Saliuzviince gegşiiji XVII zunai exinde bolhon tarlaaşadai xydeloonei voozdь baihan jym geze xeledeg baigaa. Myn, geegdengi rossiiiji baruun - jevropeiske kylьtyyrede oruulxa tuxai Peetr I-iin şinedxen baiguulgiin udxaşanariiji arsahan ba bişe bişe nelieed olon alduunuudiiji xedeg baigaa.

Ynendoo, Pokroovski bolbol tus istoriiçeske nauukada likvidaatorska, antinauuçna yzel jabuulhan baina.

Mynoo, „BK (b) P-iin istooriin xuriaangii kyyrse" ba BK (b P-iin CK-ei nojaabriiin 14-nei togtooloor zebseglegdehen, soveed istoriguud bolbol tus istoriiçeske togtooliiji xyndeteigeerbejelyylxe baina.

G. XODAKOOV—B. M. xydeo azaxiin kommuniis hurguuliin istooriin kafeedrai erxilegşe.

Samostojaatelьna yzeze exileeb

Leenin—Staalinai Aguu jixe paartiin istooriiji ton todoor ba olgostoigoor bişehen „xuriaangii kyyrsiin" yçeebnigei xeblegden garaza baixadanь, bi bolbol Moskvaada, kyyrsede huralsaza baixa zuuraa, tere gaixamşagta yçeebnigei byleg byxentei tanilsaza exilee hem.

Ene gaixamşagta yçeebnigiiji abza, nyxedoo yçeebnigtei bolgoxiiji jixeer xysehen deerehee, „BK (b) P-iin istooriin xuriaangii kyyrsiin" 15 yçeebnigiiji Moskvaahaa asaraa hem.

Minii jirexelei xamta, kommuniistnuud, komsomoolьcuud ba partiima bişe nyxedyyd jixe le bajarta gaar tede yçeebnigyydiimni abaa hen. BK (b) Paartiiin istooriiji gynzegi geer yzelgede exilee orood, samostojaatelьna huralsaza bainabdi.

Propagaandiin yystne foormo bolbol bK (b) P-iin CK-ei togtooloi garxa xyrter, partiiina gegeerelei gol foormonь baihan baina. Partiiina organizaacanuud bolbol bolьşeviigyydei staarşa yjiin ooped deere isputanne, bolьşeviig paartiiin teooriiji ba istooriiji kommuniistnuudai samostojaatelьna yzelgiin meetodii delgeryylxiin orondo, xarin zaniaatinuuda kryzkovoi meetodiiji gol boi godog baigaa.

Mynoo yjede, „BK(b) P-iin istooriin xuriaangii kyyrsiin yçeebnigei xeblegden gargagdahantai daşaramduulan, partiina propagaandiiji emxidxex tuxai" BK (b) P-iin CK-ei togtooltoi tanilsaza, bi bolbol samostojaatelьna yzeze exileeb BK (b) P-iin istooriiji gynzegiigeer şudalxa zorilgo urdaerid tabiza, ene xeregte ydbyri tusxai sag olgohon bainab.

Myn, manai paartiin istooriin talaar gazeedyyd ba zurnaalnuudta garhan materiaalnuudiiji yzeze bainab, ene bolbol gynzegii geer şudalalgada nelieed tuhalxa baina.

Želaajev.

Burkniigiin dergedexi OSO-goi exin organizaaca bolbol 5 daxi Byxesojuuzna ximiiçeske sorevnovaanida beledxel bolgon, yder byri protivogaaz ymdeed xydelmerilene.

ZURAG DEERe: Burkniigiin baaziin xydelmerilegşed literatuura zadalaza baina.

Unşagşadai bişegyyd

Kinoo muugaar xaruulana

Zediin aimagai ceentrte baihan, burkinoogoi otdeleeni (tereeniiji erxilegşenь nyxer Tretьjakoov) tonşji xangaltagyigeor xydelmerilideg baina.

Xaa-jaa bolzo kinoo gargaxadaa, tereenee jixe muugaar g rgadag. Sag yrgelze leentenь taharşaxa,ygeiş haa, dinaamanь ebderşedeg baina. Şaltagaaniinь jyyb gexede, ene otdeleenide xydelmerilideg kinoomexaanigiuud xadaa kyyrsedeşji jabaagyi, huraagyi deerehee, apparaadaa hain medexegyi baidag.

Iimehee, burkinoogoi zyghee tuhalamza yzyylxe şuxala baina.

C. Zimbeejev.

Xezee xemzee abxa jym

Eneenei urda tee Xezengiin pooçtiin xydelmeri tuxai „Ynen" gazeedte xeden materiaalnuud garhan baigaa. Teed, mynee xyrter tus pooçtiin tahag bolbol xydelmeriee haizaruulxiin tylee konkreetne xemzee abaagyi.

Eldeb şuxala jaaraltai bişegyyd bolzorhoo xozomdozo jiredeg, zişeelxede, Xorihoo Xezengiin somonoi „Leeninei Zam" kolxoozdo elьgeehen bişegenь Deede-Xezengiin „Manai Aaar" kolxoozdo oşoxo g. m. faaktnuud sag yrgelze yzegdedeg baina.

Xoriin pooçtiin naçaalьnigai zyghee darii xemzee abxiiji erigdene. Xedii boltor iimeer xydelmerilexe jym?

D. N. Zimbiin

Zybeor emxidxexe

Xoriin aimagai ceentrdexi sockylьtyyriin baişangai unşalgiin zaal bolbol janala hainaar oboruudovalagdahan, byxii jyymeer,—şatar, daam, gazeed, zurnaal, g. m. şuxala xeregselnyydeer,—xysed xangagdanxai jym. Gebeş, ende xydelmerinь zybeor emxidxegdeze şadagdaagyi.

Ene unşalgiin zaal soonom, gazeed unşaxa argagyi baidag, jyyb gexede, tende şatar, daam bolzo baixa, xaz udaxi zaal soonь taunca bolxo, bagaşuud şuujaldaxa, sag yrgelze şuujaan bolzo baidag. Eneen deerehee, unşalgiin baişanda kylьtyyrneer amaraza, gazeed, zurnal, nom unşaxin argagyi baidag.

Uşir iimede, soc kylьtyyriin baişangiiji erxilegşe xadaa eneenniji zybeor emxidxexe ujalgatai.

X-n

JYYN HAAD XENEB

Zediin aimagai Borjoogoi somoi, Kaganooviçiin neremzete kolxoozoi kolxoozniguud, eeheiingee zaxihan gazeedyydiiji abadaggyi baina.

Jyyb gexede, ene kolxooz bolbol Borjoogoi pooçtiin tahagta jirehen pooçtiji abaaşaxa tusxai xyniiji oloogyi, iimehee tereeniiji, dairaidanan xyn abaaşadag, ygeiş haa, xeden xonogto xeutezel baidag baina, ene kolxoozoi xytelberilegşed bolbol pooçto zeedeg xyniiji bii bolgoxiiji xeregseedeggyi baina.

Suranzan.

Tylieegeer tahalduulna

Zakaamnai aimagai Ylegşenei somonoi dunda hurguulida, B-Caxirai somonoi „Ulaan-Taniaaşan" ba Leeninei neremzete kolxoozuud bolbol xamta 100 kybmeetr tylee beledxeze ygexe doogovortoi aad, mynee xyrter beledxeegyi. Gaaana, xyygedeigee xooliнь xysed ygeeeggyi baina Eneen tuxai somonoinь soveed medeze baibaş xemzee abanagyi.

B-GIIN B-Ş-NOI

RESPYYBLIKE DOTOR

XROONIKO

BMASSR-ei Sovnarkoom bolbol Buriaad-Mongol respyyblikiin aradai azaxiin yçoodol Ypravleeniin naçaalьnigai ujalgiiji dyyrgegşede nyxer P. I. Tymyyroviji tomilobo.

„KOSTEOOR" GAZEEDEI REDAAKCADA DOTTAACA YGEBE

Plooneernyydei baişangai ba Ulaan-Yde goorodoi biyazeedhee xereglegdengyi ylehen, 35 miangan tyxerigiiji „Kosteoor" gazeedei redaakcada ygexe geze BMASSR-ei Sovnarkoom togtoomzo abba.

1939 ONOI KONTROOLЬNO CIIFRIIJI BAIALAXA TUXAI

BMASSR-ei Sovnarkoom bolbol 1939 ondo ypravleençeske apparaadai salin xyleheneinь foondiin talaar kontroolьno ciifreinь proj ektiji yzeze, RSFSR-ei Narkomfiinei yzemzede oruulxa geze togtoomzo abba.

GOORODOI HURGUULIIN BARILGANUUDTA YGTEHEN MYNGIIJI XUBAARILALGA

Goroodskoi hurguulnuudai barilgiin talaar, belexelei xydelmeri jabuulxiin tuli RSFSR-ei Narkomproos or tobiguahan 200 miangan tyxerigiiji dooro zaagdahan johoo xubaari xegdehen baina, gebe Silei zavoodto 400 huuitai hurguuli barixa jabadald 50000 tyx. Mixanai kombinaadi 400 huuritai hurguulida-50000 tyx., ba goorod deer 880 xynei huuritai hurguuli 100000 tyxerig g. m. xubaarxegdebe.

ARADAI SYYDEI UÇAASTOGIIJI NEMEZE NEEXE TUXAI

Zakaaminai aimag bolbol territoriaalьna talaaraa taruu hadaltai ba şine baiguulaltadai tyxieeregdeze baihan ba mxydelmerişedei poseloogu emxidxegdeze, xyn zonoinь galtiin deeşelxetei xamta, aim gta 1939 ondo aradai syudei xojordugaar uçaastog meze emxidxexe jabadazybşeexiiji RSFSR-ei Jystic Aradai Komissariaadta zuşalga xehen baina.

LEENINEI GOOROD

D. M. Biistov.

21 zilei saad tee, bolьşeviig paartiiar udandagoahan aldarta politiçeske xydelmerişed bolbol „byrxyaziin xuuli zasagiiji anxa tyryyien unagaaza, kapitalizm ba imperializmde esergyy proletaarska revoliyycion tugiiji yrgehen baina". (Leenin, t. XXIV, 316 xuudaha).

Bolьşeviig paartiin geniaalьna voozьdnuud Leenin ba Staalinaar xymyyzyylegdehen, Piiterin xydelmerişed bolbol, eeheiingee aldarta revoliycioonno traditsanuudiiji nariaar xadagalza jabana. Tedenerei geroiçeske xyselelgeer, xuuşan Petrograadai orondo, socialis Leeningraad baiguulagdaa.

Stoliiçno Peterbyyrg xadaa rossiiiske impeeriin omogorxolgo baihan jym. Ordon şadarxi xergemten bolbol xaanai bairanuudiiji, jalagargileger Neevskiiji magtadag baibaş, Ziimni ordonoi urda dexi plooşçadь deere, xydelmerişenei miirne demonstraaciin şuha asxaruulhanai tuxai, „nauukiin xraamanuud" soo, erxim deede erdemtenei xaşagdaza xabşagdaza baihanai tuxai, Neevskehee xojorxon arxiin gazarta, xydelmerişenei bairanuudanь tuilai muu ba guiranşalgiin baidalda baihanai tuxai gansaş yge xelegdedegyi baigaa. Xeden miangaad xynyyd xadaa şingtei poovaalnuudta azahuudag hen. Oficiaalьna registraacalagdahan 20 mianga garan guiranşad xadaa baja bajan soboornuudai peertinyydiiji şimegleze baidag hen. Peterbyyrg xadaa samoderzaavna baidalai buzar bulaiji daldalhan, miin le niyde mexelxe pasaadtai jym hen.

Mynoo, ceentriiji zaxa xizaarhaa tahalxa graani xodoodoo arilgagdaa. Moskoovsko şossee deere, Naarvska ba Neevske zastaavanuud deere, Neeviin baruun erjideşji—gazar byxende gigaant jixe bariiga jabuulagdaza baina. Negeuexi ba xojordoxi tabanzilnyyd soo 2 milhoon kvadraatna meetr geir bairanuud barigdaa, kylьtyyrin raioonno gernyyd, kinoonuud bariguaa, şine vodoprovoodno ba kanalizacioonno seetinyyd, xeden zuun kilomeetrte tabigdaa, xeden aibaad yylicenyyd anxa tyryyşiinxiee haruultuulagdaa.

Xuuşan sagta Maalaja Ooxta gedeg, byreg muuxai gazar baihan jym. Ende, xynyyd bolbol jaduu tuliuur laçuuguudta baigşa hen. Trotuaar, mostovoişji tiixede baigaagyi. Hyni bolxodo yylicenyyd xabxaranxii baigşa belei. Mynoo—xeden zuun elektrogalnuud jalalzana, asfaalьt deegyyr avtomobilьnyyd xyngenoor şiişegeneed arilşana, tramvainuud xanxinana. Neevin baruun erjinь taban kilomeetr gazarta diabaazda oruulagdanxai, erji şadar asfaalьtalagdahan baina. Barigdaza baihan, olon etaaznuudtai 30 xeheg geinyyd myren teeşe niuura talaaraa xarala tarigdanxai. Ede ger byxende, yxi xyygedei oçaaguud, praaçeçnuud, parikmaaxerskanuud tyxiereg deze baina. Ene barigdaza baigaa uçaastog dee e 100 şaxam gokta ranь saad ba paarknuudta ygtexe baina.

Goorodoi bişeşji raioonuudta iime haixan xubilaltanuud bolhon ba bolzoşji baina. Nyxer Staalinai zaabariaar belelyylegdeee baigaa, rekoonstruukciin grancloozno plaan bolbol Leeninei goorodiiji byri gojo bolgono. Goorod bolbol urda gybeenyyd deeree garna.

Gansaxan le, goorodoi xuuşan ceenter bolbol gadaada talahaanь xaraxada urdiinxiaraa ylehen şingi xaragdaxa jym Endeşji baha le jixeşee xubilalta bolonxoi. Mynoo zilde Oktiaabriiin 25 geze prospeekt jixeer xubilaa. Terenei zaitai mostovoinuud byri jixeer yrgedxegdee, asfaalьtlagdaa, şinenyyd tomo fonaarьnuudaar gereltyylegdee.

Xuuşan barilganuudtai zergeleed, şinenyyd barilganuud baiguulagdana. Ulasxoorondiin prospeekt deere barigdahan, pyşniiniin hainxan dvoreec oi dundahaa garaa. Obvoodno kanaal deere ton jixe ynivermaagai dotorxi oboruudovani dyyreze baina. Majoorov prospeekt deere Narkomlegproomoi yçeebne zavedeeninyyd şine gerte zaniaati exilee.

Revoliyyciin dylete tribyyn Sergei Miroonoviç Kiirovte, Kiirovske raisoveedei urda monumentaalьna paamiatnig barigdaza baina.

Leeningraadai xysen tyges promiişlennostь bolbol manai exe oroniiji, zilhee zil byride, texniçeske şine oboruudovaninuudaar bajazuulna. Yngeregşe zun, arktiçeske floodoi flaagman, delxei deere aguu tomo ledokool „Ioosif Staalin", Ordzonikiidziin neremzete zavoodhoo, tyryyşiingee reisede garaa hen. Zavoodoi staapelьnuud deere baha le iime negen gigaant—„Viaçeslaav Moolotov" geze ledokool barigdaza baina. Xydelmerişe Jegoorovoi neremzete zavoodoi ceexnyydte 12 komfortaabelьne vagoonuudtai, soveedei anxa tyryyşiin skorostnoi poojezd byteogdeze baina. Staalinai neremzete zavood—vtyyz bolbol 70.000-70.000 kilovaattiin ugaa jixe tyrbiinenyydiiji Rыbinske ba Ygliiçeske gidrostaancanuudta xene Zavood „Kinaap" bolbol kinooji gurban yngeteigeer kaamei, xronikaalьna buulgalga ba reportaaziin apparaaduud, duugardag kinoteaarnuudta şine janziin oboruudovani bytoolgiiji anxa tyryyşiinxiee şudalaa. Kiirovske zavood bolbol ene zilde xariuusalgata zakaaz gyisedxee, — rekonstryykcelegdehen, leitenaant Şmiidtiin neremzete xyyrgede 7 xeheg jixenyyd ceelьnosvaarna feermnyydiiji beledxeze ygebe.

Tus goorodoi olon tooto nauuçna-şinzelelgiin instityydyydte, staalinska anxaralaar xyrieelegdehen, manai oronoi erxim deede erdemten, byxii delxei deere ugaa jixe udxaşanartai probleemyyd deere xydelmerilned. Leeningraadai 64 vyyzenyyd, 100 şaxam teexnikymyyd bolbol zil byri xeden miangan kvallificiirovenne specialiistnyydiiji gargana. Tedener xadaa Soveed Soyuzai egeel xoliin goorod ba seloonuudta oşozo, kylьtyyre ba znaaniiji maasslin dunda delgeryylne.

Erte urdada, yseexen tooto tynejaadcanuudai edeeze baigaa ugaa jixe bajaliigiiji, mynee gansaş Leeningraadai bişe, myn baha byxii manai exe oronoi azalşad edlene. Goorodoi 65 myzeinyydte iskyysstviin gaixamşag zoxioolnuud, nomuud, erte urdiin tyyxenyyd bii jym.

Leeningraadaixidai gurbamilioonno byle bolbol zol zargaltai ba bajartaigaar azahuunad, azallanad.

Leeningraad bolbol manai baruun xoito xile deerexi, socialiizmiin ilagdaşagyi kreeposть baihan jym, bainaşji, baixaşji. Bojevoi trevoogo sonoshon, sireenenyydei utaar xgailaa haanь, tyrgen buşuu peedne kaaternuud bapodvoloodkonuud dalaida garxa sernyyd ba linkoornuud xahyreete başninuudaa eryy todxoxo, istrebiitelьnyyd xabyrgedyyd mete byleglen slarza, ogtorgoido debin gaskorostnoi bombordiroovşçigşuurgan şingi şuujaxa, gdeere artelleeri ba taankanerjexe, narjaxa. Oohedinrevoliycioonno bojevoi tracanuudaar aldarşahan, Leegraadai azalşad bodxo baDaisan bolbol xyn tyreltaşuu jixe geeniin neriiji ejabaa tolotoono haixan soliis goorodiiji xolohooş xagyigeer yibutasoxigdbaixa.

Xariuusalgata redaaktor R. BIMBAAJEV.

KINOO-TEAATRNUUDTA:

Kinoo „Erdem"

JIXE GOORODOI GALNUUD

Kinoo „Progreess"

Tuilahan zol tuxai poovestь

BURIAAD-MONGOL GYRENEI TEAATR

Tymyynov.

NOJAABRIIIN 24-de

SESEGMAA

3 aaktatai 4 kartiinatai pьeese

Rezissioor ŞAMBUUJEVAAGAI

postanoovka

Spektaakliin exileigenь 8 çaasta.

Kaassanь yderei 11 çaashaa 2 çaas xyrter ba ydeşiin 5 çaashaa 9 çaas boltor nee getei.

Direekce.

Адрес редакции: город Улан-Удэ, Центросоюзная 19. Телефоны редакции: Отв. редактора 3—44, отв. секретаря — 3—23, сельхозотдела 7—55 и промотдела 5—07.

NKM P-iin tipograafi

Glavlit